

9-1-2003

World Frist Aid Day

S. Chittmittrapap

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal>

Part of the [Medicine and Health Sciences Commons](#)

Recommended Citation

Chittmittrapap, S. (2003) "World Frist Aid Day," *Chulalongkorn Medical Journal*: Vol. 47: Iss. 9, Article 1.

DOI: 10.58837/CHULA.CMJ.47.9.1

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal/vol47/iss9/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn Medical Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

วันปฐมพยาบาลโลก

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ*

ทั่วโลกตระหนักอุบัติเหตุถือเป็นสาเหตุการสูญเสียที่สำคัญอันดับหนึ่ง หวังลดจำนวนอุบัติเหตุให้ได้ โดยมีการพัฒนาในทุกด้านทั้งเรื่องของวิศวกรรม จรรยาบรรณ การบริการทางการแพทย์ และการให้การช่วยเหลือ ณ จุดเกิดเหตุ สภากาชาดไทยก็ได้เล็งเห็นประโยชน์ในด้านนี้ จึงได้เร่งเดินหน้าโครงการให้ความรู้และฝึกอบรมเรื่อง การปฐมพยาบาลแก่หน่วยงานและองค์กรที่ดำเนินการด้าน สาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนการลดอัตราการสูญเสีย โดยได้ใช้โอกาสวันปฐมพยาบาลโลกเป็นช่องทางหนึ่ง ทั้งนี้ มอบหมายให้ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย เป็นผู้รับผิดชอบ

สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุอันเป็นผลทำให้เกิดการ บาดเจ็บของประชากรไทยไว้ว่า อุบัติเหตุนั้นสามารถแบ่ง แยกได้เป็นอุบัติเหตุเล็ก และอุบัติเหตุใหญ่ โดยอุบัติเหตุเล็ก นั้นได้แก่ มีดบาด หกล้ม แผลฟกช้ำ บาดแผลน้ำร้อนลวก ถูกของร้อน ส่วนอุบัติเหตุใหญ่นั้นมีสาเหตุมาจากการ จราจร ถูกทำร้าย การตกจากที่สูง และบาดเจ็บจากไฟไหม้ จนเป็นผลทำให้ผู้ได้รับอุบัติเหตุต้องเข้ารับการรักษาตัวใน โรงพยาบาล ในกรุงเทพมหานครนั้นพบว่าในปีแต่ละปีจะมี ผู้ประสบอุบัติเหตุที่ต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล มากกว่า 30,000 ราย โดยสองในสามจะเป็นปัญหาอุบัติเหตุ จราจร สถิติผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรในรอบครึ่งปีคือ มกราคม-มิถุนายน 2546 นี้มีจำนวน 14,000 ราย แต่เมื่อ เทียบกับระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา พบว่าอัตราการเกิด อุบัติเหตุเหล่านี้มีจำนวนลดลง ส่วนหนึ่งเนื่องมาจาก มาตรการการป้องกันอุบัติเหตุภัยทางการจราจรที่มีผลบังคับใช้ เป็นกฎหมาย เช่น การสวมหมวกกันน็อค การคาดเข็มขัด

นิรภัย และการรณรงค์เมาไม่ขับ ซึ่งทั้ง 3 มาตรการนี้ล้วนแต่ เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ทางจราจรมากที่สุด ปัจจัยอีกประการที่สำคัญและเป็น ปัจจัยช่วยลดการสูญเสียจากอุบัติเหตุคือระบบการให้ บริการของโรงพยาบาลที่ทันสมัย และระบบการส่งต่อผู้ป่วย ที่ได้รับบาดเจ็บแบบเร่งด่วน ที่เรียกว่า Emergency medical service แต่แม้ว่าจะมีการพัฒนาในทุกด้านทั้งระบบการ ส่งต่อและรักษาผู้บาดเจ็บ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ ปัจจัยหลักอีกประการ ได้แก่ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ ถูกต้อง ณ จุดเกิดเหตุเพื่อลดการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นตามมา ทั้งในแง่การช่วยชีวิตและลดปัญหาพิการทุพพลภาพ

และเนื่องในโอกาสวันเสาร์ที่สองของเดือนกันยายน ของทุกปี สหพันธ์สภากาชาดและสภาชีวกวเดือนแดง ระหว่างประเทศ International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies จัดให้เป็นวันปฐมพยาบาล โลก (First Aid day) ซึ่งในปีนี้ตรงกับวันเสาร์ที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2546 โดยมีเป้าประสงค์ให้เกิดการรณรงค์ การลด การสูญเสียจากปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นให้ได้ โดยตั้งเป้า ให้แต่ละประเทศดำเนินการอบรมด้านปฐมพยาบาลให้แก่ ประชากรให้ได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากสาเหตุการเสียชีวิต และทุพพลภาพจากอุบัติเหตุเป็นสาเหตุของการสูญเสีย ที่สำคัญอันดับหนึ่งของทั่วโลก ซึ่งตรงกับแนวคิดการให้ ความรู้และทักษะเรื่องการปฐมพยาบาลของสภากาชาดไทย ที่มีการดำเนินการมาแล้วกว่า 30 ปี ด้วยเห็นว่าการให้ความ รู้และฝึกอบรมการปฐมพยาบาลที่ถูกต้องนั้นจะสามารถช่วย ลดจำนวนผู้เสียชีวิต และทุพพลภาพจากอุบัติเหตุทั้งการ จราจรและอื่น ๆ ได้เป็นอย่างมาก

* ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย สภากาชาดไทย

ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาลและสุขภาพอนามัย ได้เคยทำการสำรวจร่วมกับบริษัท คอร์ปอเรท พับลิครีเลชั่น คอนซัลแตนท์ จำกัด เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ด้านนี้ในประชากรไทยพบว่าผู้ที่มีความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลแบบ เล็ก ๆ น้อยๆ นั้นมีประมาณ 30 % แต่ในจำนวนนี้มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมั่นใจในการปฐมพยาบาล ผู้บาดเจ็บก่อนที่จะส่งต่อไปยังโรงพยาบาลมีเพียง 1 ใน 3 ซึ่งถือเป็นจำนวนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับอัตราการเกิด อุบัติเหตุและเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด

สภาอากาศไทยจึงถือเป็นพันธกิจในการเร่งให้ความรู้และอบรมทักษะแก่ประชากรให้ได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานที่ผ่านมาอาศัยการอบรมลักษณะของรายบุคคลและสภาอากาศไทยก็มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้จำนวนจำกัด การรณรงค์และรูปแบบของการจัดการฝึกอบรมในปัจจุบันจึงได้พัฒนากลยุทธ์ขึ้นหลายประการ ได้แก่

1. การปรับหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นขั้นตอนสั้น ๆ โดยใช้หลักสูตรมาตรฐานของกาชาดสากล ตัดเป็นตอน ๆ เพื่อให้ผู้สนใจเข้ารับการอบรมตามระยะเวลาที่สะดวก และเก็บเป็นเครดิตสะสมเพื่อรับประกาศนียบัตรได้

2. การจัดการอบรมให้กลับกลุ่ม เช่น กลุ่มโรงงาน

ซึ่งขณะนี้ทำร่วมกับองค์กรสาธารณะได้แก่ Global Alliance ที่มีวัตถุประสงค์พัฒนาความเป็นอยู่ของคนงานในโรงงานหรือบุคลากรที่ทำงานบริการและสาธารณูปโภค กลุ่มพนักงาน โรงแรม เจ้าหน้าที่ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน ฯลฯ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะสถานที่ต่าง ๆ เหล่านี้ควรที่จะมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้การปฐมพยาบาลเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นได้ การอบรมก็จะทำตามหลักสูตรมาตรฐานเป็นระยะ ๆ เมื่อครบขั้นตอนตามที่กำหนดก็จะได้รับประกาศนียบัตรที่ออกโดยสภาอากาศ ซึ่งจะทำให้น้องงานและองค์กรที่เข้ารับการฝึกอบรมนั้นมีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการปฐมพยาบาลเทียบเท่ามาตรฐานสากล อีกทั้งยังสามารถสร้างเครือข่ายให้ความรู้ในลักษณะนี้ต่อไปยังองค์กรอื่น ซึ่งคาดว่าจะการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสามารถช่วยลดจำนวนปัญหาการบาดเจ็บอันเป็นผลให้เกิดการสูญเสียต่อประชากรทั้งทางร่างกายที่สามารถจะช่วยลดอัตราการตาย อัตราทุพพลภาพ และการสูญเสียทั้งทรัพย์สินอันเป็นรายจ่ายในการรักษาได้เป็นอย่างดี และเสริมรับโครงการใหญ่ของรัฐบาลที่กำลังดำเนินการอยู่ในด้านอื่น ๆ ที่ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี จาตุรนต์ ฉายแสง กำลังดูแลอยู่ และมีข้อมูลหรือข่าวออกมาเป็นระยะ ๆ ในขณะนี้